

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w B.
i Prokuraturze Rejonowej w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa od powoda kwotę 1800,- (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnego w [...] na rzecz pełnomocnika powoda z urzędu adwokata I. D. wynagrodzenie w kwocie 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, a cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W wypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w punkcie pierwszym tego artykułu należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Dla skutecznego natomiast powołania się w skardze na przesłankę z punktu czwartego tego przepisu konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Istota zagadnienia prawnego przedstawionego we wniosku sprowadza się do pytania, czy sam przedmiot sprawy można uznać za nadzwyczajną okoliczność w rozumieniu art. 5 k.c. uzasadniającą uznanie podniesienia zarzutu przedawnienia roszczenia za nadużycie prawa podmiotowego.

Art. 5 k. c. formułuje zakaz wykonywania praw podmiotowych w sposób sprzeczny z zawartymi w nim klauzulami generalnymi tj. społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa albo zasadami współżycia społecznego, natomiast nie zawiera przesłanki istnienia nadzwyczajnej okoliczności. Uwzględnienie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego oznacza, że w konkretnych

okolicznościach faktycznych, ocenianych *in casu*, przyznane normą prawną istniejące prawo podmiotowe zostaje zakwalifikowane jako wykonywane bezprawnie i w konsekwencji nie podlega ochronie. Utrwaloną zasadą jest nadto, że art. 5 k.c. musi być stosowany ostrożnie i w wyjątkowych wypadkach, po wnikliwym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Nie ma zatem wątpliwości, że sam przedmiot sprawy lub charakter roszczenia nie jest wystarczającą okolicznością do zastosowania klauzul generalnych, natomiast może podlegać rozważeniu jako jedna z okoliczności przy ocenie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego w świetle art. 5 k.c. Wniosek nie zawiera argumentów uzasadniających istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia prawnego cechującego się nowością i dotychczas niewyjaśnionego i nierozwiązanego w orzecznictwie. Wbrew twierdzeniu skarżącego nie zachodzi także oczywistość zasadności skargi kasacyjnej, bowiem ocena, czy zachodzi nadużycie prawa, dokonywana jest na podstawie wszystkich okoliczności sprawy i z uwagi na jej uznaniowy charakter jest przejawem dyskrecyjnej władzy sądu *meriti*. Zważywszy na treść uzasadnienia wniosku oraz motywów Sądu drugiej instancji nie można przypisać jej cechy dowolności widocznej *prima facie* i świadczącej o kwalifikowanym naruszeniu prawa materialnego mającym charakter oczywisty.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., o kosztach rozstrzygając zgodnie z art. 98 § 1, 99 i 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 19 ust. 1, § 2 ust. 3, w zw. z § 6 ust. pkt 6 i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461).